

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/45/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3110211182
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3110211182.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Beáty Čupkovej v spore žalobcu maloletého P. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. P., X. M. P. XXX, zastúpený zákonnými zástupcami R. B. a E. B., obaja bytom M. P., X. M. P. XXX, právne zastúpený zástupcom: Lichner Legal s. r. o., so sídlom v Trenčíne, ul. Legionárska 7451/4, proti žalovanému: Nemocnica s poliklinikou Ilava n.o., so sídlom Ilava, ul. Štúrova 3, IČO: 361 193 85, právne zastúpený Mgr. Erikou Ranušovou, advokátkou so sídlom v Dubnici nad Váhom, ul. Moyzesova 1200/12, o zaplatenie 10.000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 07. novembra 2017, č.k. 17C/53/2010-144, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. ako aj v časti týkajúcej sa trov konania vo výroku III. **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom výrokom I. súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 10.000,- eur, výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 73,06%.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že maloletý žalobca zastúpený zákonnými zástupcami - rodičmi sa domáhal voči žalovanému zaplatiť mu sumu 10.000,- eur titulom jeho práva na ochranu osobnosti, teda náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11, § 13 ods. 1, 3, § 488, § 489 a § 494 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáha ochrany osobnostným práv podľa § 11 OZ, ktorú v žalobe vyslovene špecifikoval ako ochranu pred zásahom do práva na zdravie. Následne na pojednávaní konanom dňa 07.10.2017 právny zástupca žalobcu uviedol, že podanou žalobou sa domáha odškodnenia porušeného práva na súkromie, rodinný a spoločenský život. Z uvedeného je zrejmé, že pôvodne tvrdený zásah do osobnosti žalobcu spočíval v zásahu do práva na zdravie, avšak v priebehu konania žalobca prostredníctvom právneho zástupcu zásah do osobnosti žalobcu rozšíril aj na zásah do práva na súkromie, rodiny a spoločenský život. Súd uvádza, že táto zmena argumentácie nemá vplyv na podstatu žaloby, teda nejedná sa o zmenu žaloby, pretože nejde o zmenu v uplatňovanom právnom nároku. Stále sa totiž jedná o ochranu osobnosti z rovnakého skutkového základu. Zmena sa týka iba špecifikácie v oblasti osobnostných práv žalobcu, do ktorých mal žalovaný neoprávnený zasiahnuť. Uvedené je významné v tom, že žalobca bol za zásah do jeho práva na zdravie odškodnený na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín pod sp.zn. 12C/156/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne 5Co/126/2016. V týchto konaniach mu bola priznaná maximálna náhrada za sťaženie jeho spoločenského uplatnenia, ktorá bola ustálená

po dôkladnom znaleckom skúmaní jeho poškodenia zdravia. Za zásah do jeho práva na zdravie tak už bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie. Žalobca sa však okrem odškodnenia za zásah do práva na zdravie domáha aj odškodnenia za zásah do práva na súkromie, rodinný a spoločenský život a preto súd posudzoval dôvodnosť žaloby z týchto hľadísk. Vo všeobecnosti platí, že ust. § 11 OZ podáva exemplifikatívny výpočet chránených osobnostných práv, pričom ust. § 13 uvádza spôsoby, ktoré môže zvoliť fyzická osoba pri ochrane svojich práv. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie, pretože bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby a jej vážnosť spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ, je dosiahnuť vyváženosť medzi ujmomou na hodnotách ľudskej dôstojnosti a jej konkrétnym finančným vyjadrením. Cieľom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčelnejšiu občianskoprávnú ochranu osobnosti fyzickej osoby. Na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje Občiansky zákonník žiadne medze. Pre jej určenie zákon zakotvuje taxatívne dve kritéria. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Druhé kritérium je stanovené zámerne veľmi všeobecne, aby bolo možné pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia v rámci voľnej úvahy súdu a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do práv fyzickej osoby došlo. Obrana žalovaného spočívala v argumentácii, že v konaní vedenom na OS Trenčín pod sp.zn. 12C/156/2009 bola právoplatne priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu vo výške 222.696,- eur, pričom pri jej určení súd vychádzal zo znaleckého posudku, v rámci ktorého bolo poškodenie zdravia žalobcu ohodnoteného podľa zák.č. 437/2004 Z.z., pričom znalci ohodnocovali aj hlbokú duševnú zaostalosť, sekundárnu epilepsiu, absolútnu neschopnosť komunikácie s okolím, absolútnu neschopnosť zmysluplnej pohyblivosti všetkých končatín, absolútnu poruchu sexuálnej funkcie. Znalecká organizácia zvýšila bodové ohodnotenie dvojnásobne aj o ďalších 50%. Žalobcovi tak za poškodenie jeho zdravia žalovaným bola priznaná maximálna náhrada, ktorú je možné považovať za dostatočnú satisfakciu za poškodenie jeho zdravia a neoprávnený zásah do práva na zdravie. Žalovaný poukázal tiež na uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. I. ÚS 426/2014, v ktorom ústavný súd uzavrel, že všeobecné súdy vyložili ústavne akceptovateľným spôsobom ust. § 13 ods. 2 OZ a ustanovenia zák.č. 437/2004 Z.z. a žalobu na ochranu osobnosti zamietli. Konajúci súd k tomuto rozhodnutiu uvádza, že v tom posudzovanom prípade nešlo o také absolútne totálne následky na zdraví poškodenej sťažovateľky ako v prípade žalobcu. Poškodená sťažovateľka utrpela zlomeninu tela stavcov, otras mozgu, pomliaždeninu pravej strany hrudníka s práceneschopnosťou v trvaní 10 mesiacov. Pri takomto poškodení zdravia sa dá prijať spravodlivý a rozumný záver, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia určená podľa prílohy 1 zák.č. 437/2004 Z.z. pokrýva aj odčinenia následkov v spoločenskom živote. Poukázal tiež na rozhodnutie Vrchného soudu v Olomouci pod sp.zn. 1Co 2000/2010. Je pravdou, že pre posúdenie otázky súbehu nárokov z titulu ochrany osobnosti a náhrady škody na zdraví nie je v súdnej praxi jednoznačne riešené. Možno tiež vychádzať z nálezů Ústavného súdu ČR pod sp.zn. PL ÚS 16/2004, kde je jednoznačne vyjadrené, že ust. § 444 ods. 3 OZ, rieši otázku odškodnenia pozostalých jednorazovým plnením zhodne ako ust. § 444 ods. 1 otázku odškodnenia škody na zdraví a to bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Táto úprava je však natoľko paušálna, že ju nie je možné považovať za vyčerpávajúce riešenie tohto problému. Pokiaľ nároky za nemateriálnu ujmu dané ust. § 444 ods. 1 OZ nebudú dostatočnou satisfakciou za škodu na zdraví bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, nie je vylúčené, aby sa dotknuté osoby domáhali ďalšej satisfakcie podľa všeobecných ustanovení na ochranu osobnosti. Nie je prípustné, aby sa osoba dotknutá na zdraví pokúšala žalobou na ochranu osobnosti nahradzovať, či navyšovať svoje nároky z titulu náhrady škody. Iba vtedy nebudú porušené ústavné princípy proporcionality a zásada nebis in idem.

3. Možno uzavrieť, že medzi sporovými stranami nie je spor o tom, že zásah do práva žalobcu na zdravie bol odškodnený priznaním náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 222.296,- eur. Tak isto nebola sporná ani existencia neoprávneného zásahu do osobnosti žalobcu práva na jeho zdravie. Právo na náhradu škody na zdraví z titulu úhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 Občianskeho zákonníka a právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno duplicitne uplatňovať na základe rovnakých skutkových tvrdení, hoci aj v dvoch samostatných konaniach pred príslušným súdom. V tomto ohľade je totožný s názorom Ústavného súdu vedený pod sp.zn. I. ÚS 426/2014. Toto platí aj o uplatnenej náhrade za zásah do práva na spoločenský život. Podľa § 2 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z. sťažením spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh.

Ak bolo priznané odškodnenie sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcovi v maximálnej výške, nie je možné uplatňovať duplicitne tie isté následky podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tento záver nie je v rozpore s právnym názorom NS SR prezentovaný v rozsudku sp.zn. 7Cdo 65/2013, kde uviedol Najvyšší súd, že nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného. Je zrejmé, že je potrebné rozlišovať medzi zásahom do práva na spoločenský život (spoločenské uplatnenie) od zásahu na práva na súkromný a rodinný život. Ako je uvedené v právnej vete tohto rozhodnutia, ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň nárok na náhradu na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach. Tieto nároky však treba dôsledne rozlišovať.

4. Preto sa súd ďalej zaoberal dôvodnosťou žaloby v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy zásah do práva žalobcu na súkromie a rodinný život. Ide o samostatné zložky osobnosti žalobcu, ktoré sa odškodňujú osobitne. Obe nie sú predmetom posudzovania náhrady podľa zák.č. 437/2004 Z.z., ktorá nezahŕňa v sebe zásah do práva na rodinný život a súkromie. Chápaniu pojmu právo na súkromie ako všeobecného právneho pojmu súd poukazuje napr. na nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 1586/09, v ktorom ústavný súd definoval, čo je potrebné rozumieť pod právom na rešpektovanie súkromia. Toto právo zahŕňa garanciu sebaurčenia v zmysle rozhodovania o sebe samom vrátane usporiadania vlastného života (aktívna zložka osobného sebaurčenia) a vnútornú potrebu sociálneho kontaktu a sociálneho začlenenia ako imanentnej súčasť ľudskosti (pasívna zložka osobného sebaurčenia). Ústavný súd SR v náleze I. ÚS 12/01 vyslovil, že rešpektovanie súkromnej sféry života musí zahŕňať aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s inými ľudskými bytosťami, pričom súčasťou práva na súkromie je rodinný život, zahrňujúca vzťahy medzi blízkymi príbuznými. O vzájomnej spojitosti tak predmetné práva a princíp predstavujú istú vnútornú sféru, v ktorej môže jednotliviec žiť podľa vlastných predstáv a vylúčiť z nej vonkajší svet, sféru, v ktorej sa môže jednotliviec slobodne rozvíjať, realizovať svoju osobnosť, vstupovať do vzťahu ako aj rozvíjať vzťahy s inými osobami. Právo na súkromie a ochranu súkromného života v spojení s princípom slobody v tom najzákladnejšom vymedzení opierajúc sa o základné právo na ľudskú dôstojnosť garantuje jednotlivcovi možnosť autonómneho sebaurčenia. Zdravie žalobcu tak bolo neoprávneným zásahom žalovaného poškodené tak, že je v podstate eliminovaný aj jeho akýkoľvek súkromný život a tak isto aj bežný normálny rodinný život. Žalobca sa nenaučil používať končatiny, sedieť, stáť, chodiť, hovoriť, komunikovať s okolím, zmysluplne reagovať, udržať moč a stolicu, vykonávať akékoľvek samoobslužné aktivity. Trpí hlbokou duševnou zaostalosťou. Jeho mentálny vek zodpovedá úrovni niekoľkokomesačného dieťaťa. Je trvale nevzdelateľný a nevychovateľný. V budúcnosti s ním nebude možné nadviazať žiadny zmysluplný kontakt. Zostane trvale pripútaný na lôžko, odkázaný na trvalý dozor a opatrovateľskú starostlivosť. Zásah do jeho práva na súkromie a rodinný život je absolútny a súd nemá žiadne pochybnosti o existencii tohto zásahu. Je nadbytočné bližšie opisovanie týchto následkov na život žalobcu, ktoré sú evidentné. Preto je žaloba čo do jej základu dôvodná. Otázkou je následne, či je požadovaná výška nemajetkovej uplatnenej dôvodne a žalovaný je povinný na jej zaplatenie.

5. S prihliadnutím na znenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, závažnosť vznikutej ujmy je veľmi vysoká a odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške, ktorá by sa mohla javiť vzhľadom na vzniknutú ujmu aj nízka. Pri posúdení okolností, za ktorých k zásahu do osobnosti žalobcu došlo, vzal súd do úvahy to, že žalovaný je právnickou osobou, ktorej predmetom jej činnosti je poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Žalovaný sa dopustil zásahu, ktorým trvalo a vážne poškodil zdravie žalobcu. Konal v rozpore s účelom jeho existencie. Žalobca sa nijako nepodieľal na vzniku neoprávneného zásahu, ani na zhoršení jeho následkov. S prihliadnutím na judikovanú pohľadávku žalobcu vo výške 222.696,- eur je suma 10.000,- eur podľa názoru súdu primeraná, pričom s určitosťou nemožno vzhľadom na následky, ktoré sa ňou odčítajú uvažovať o tom, že je vysoká, resp. nedôvodná. Táto suma nedosahuje ani výšku niektorých súdom priznaných náhrad za nemajetkove ujmy v súvislosti s porušením práva na osobnú slobodu, práva na občiansku česť. V prípade žalobcu mu žalovaný spôsobil ujmu, ktorá je neodstrániteľná, nie je možné ju napraviť, odčiniť iba poskytnutím primeranej satisfakcie. Žalobou uplatnená suma náhrady nemajetkovej ujmy je preto primeraná.

6. Vzhľadom na to, že podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku nemajetkovej ujmy určuje súd, nemohol sa do právoplatného rozhodnutia súdu žalovaný dostať do omeškania s jej zaplatením. Preto žaloba v časti uplatnených úrokov z omeškania je nedôvodná, pričom súd poukázal na obdobné posúdenie v rozsudku NS SR, sp.zn. 1Co 15/97.

7. V zmysle § 232 ods. 2, 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie. Lehota na plnenie je 3 dni a platí od plnenia od právoplatnosti

rozsudku. V danom prípade súd dlhšiu lehotu neurčil, pretože je to trojdňová lehota a plynie od právoplatnosti rozsudku. Až po jej márnom uplynutí sa môže žalovaný dostať do omeškania.

8. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že obe sporové strany boli čiastočne úspešné, pričom žalobca bol neúspešný v časti úrokov z omeškania a jeho neúspech ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavuje sumu 1.556,50 eur, čo je 13,47% zo žalovanej sumy a teda celkový úspech žalobcu po odrátaní úspechu žalovaného predstavuje 73,06% (86,53 - 13,47). O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný a to proti výrokom I. a III. napadnutého rozsudku, kedy žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne, prípadne ho zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi žalobou uplatnenú sumu náhrady nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do súkromia a rodinného života, ktorú považoval za primeranú. S týmto záverom však nemožno súhlasiť. Poukázal na rozsudok OS Trenčín 12C/156/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne 5Co/126/2016, ktoré priznali právoplatne maloletému žalobcovi sumu 222.296,- eur za sťaženie spoločenského uplatnenia. Takto priznanú satisfakciu považujú za dostatočnú za vzniknutú ujmu na osobnostných právach žalobcu a teda aj práva na súkromie a rodinný život. Odškodnenie priznané žalobcovi za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe ohodnotenia znaleckým posudkom, v ktorom znalec zvýšil hodnotenie v bodoch až na dvojnásobok a súd zvýšil náhradu o 50% je potrebné považovať za dostatočné, dôstojné a adekvátne. Poukázal na platnú úpravu zák.č. 437/2004 Z.z., kedy pod sťaženie spoločenského uplatnenia treba rozumieť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom rodinnom a spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote a jednak sťaženie, prípadne znemožnenia výkonu, či voľby povolania budúceho životného partnera. Vzhľadom na tieto skutočnosti a právnu úpravu má preto žalovaný za to, že ujma žalobcu, ktorá neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život je pokrytá inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ a zák.č. 437/2004 Z.z.. Preto tu nie je priestor túto zložku práva uplatňovať aj cez ochranu osobnosti. V prípade, že sa súd nestotožní s týmito skutočnosťami, žiadali žalobu zamietnuť vzhľadom na vznesenú námietku premlčania. Žalobca sa v podanej žalobe domáhal ochrany osobnosti z titulu neoprávneného zásahu do práva na zdravie. Následne rozšíril svoju žalobu o tvrdenie neoprávneného zásahu do práva na súkromie, rodinný a spoločenský život, až na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 07.10.2017. Z hľadiska použiteľnej judikatúry, v zmysle ktorej je právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany osobnosti fyzickej osoby a právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá začne plynúť odo dňa, keď sa tento nárok mohol uplatniť po prvýkrát. Toto právo hoci jedným z prostriedkov zabezpečenia ochrany osobnostných práv, ktoré režimu premlčania nepodliehajú sa svojou povahou odlišuje od osobnostných osobných práv.

10. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, keď v časti o zaplatenie sumy 10.000,- eur vyhovel žalobe a uviedol, že súkromný a rodinný život treba považovať za samostatné zložky osobnosti žalobcu, ktoré sa odškodňujú osobitne a nie sú predmetom posudzovania náhrady podľa zák.č. 437/2004 Z.z., ktorá v sebe nezahŕňa zásah do práva na rodinný život a súkromie. Podľa názoru žalobcu a aj súdu bolo do rodinného života a súkromia žalobcu neoprávneným zásahom žalovaného zasiahnuté tak, že je v podstate eliminovaný akýkoľvek súkromný život ako aj bežný, normálny rodinný život. Závažnosť je veľmi vysoká a odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške. K vznesenej námietke premlčania uviedol, že rozšírenie žalobného návrhu o zásah na ochranu osobnosti za zásah do práva na súkromie a rodinný spoločenský život, v tomto prípade nešlo o zmenu podanej žaloby, pretože nešlo o zmenu v uplatnenom právnom nároku (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch) a ide stále o nárok na ochranu osobnosti založeného na rovnakom skutkovom základe. Jednalo sa preto len o zmenu špecifikácie osobnostných práv žalobcu, do ktorých bolo zasiahnuté. K tejto zmene došlo v dôsledku priznania náhrady za spoločenské uplatnenie v konaní vedenom pod sp.zn. 12C/159/2009, v ktorom došlo k priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia zásah do práva na zdravie. Preto považuje vznesenú námietku premlčania za neopodstatnenú. Žiadal teda v konečnom dôsledku rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

11. K podanému vyjadreniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že trvá na skutočnostiach uvedených v podanom odvolaní proti predmetnému rozsudku.

12. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 380 ods. 1 CSP po nariadení odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP, na ktorom zároveň oboznámil doplnenie dokazovania vykonané odvolacím súdom a to spismi Okresného súdu Trenčín pod sp.zn. 26C/88/2010 a 12C/86/2010 a dospel

k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v návaznosti na § 387 ods. 2 CSP sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a vyčerpávajúcim odôvodnením súdu prvej inštancie, na ktoré zároveň poukazuje.

13. V prvom rade je nutné konštatovať, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., t.z. vo výroku ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol odvolaním napadnutý nebol, a preto v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

14. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie je zrejmé a medzi stranami nesporné, že maloletý žalobca sa narodil na gynekologicko-pôrodnickom oddelení žalovaného s tým, že v právoplatne skončenom konaní vedenom na OS Trenčín pod sp.zn. 12C/156/2009 bolo ustálené, že počas vedenia pôrodu žalobcu došlo k pochybeniu zo strany žalovaného, v dôsledku čoho, došlo k trvalému poškodeniu zdravia žalobcu. V tomto konaní bola tiež súdom konštatovaná existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného a poškodením zdravia žalobcu. Bola tak preukázaná plná zodpovednosť žalovaného za postup non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v dôsledku čoho súd priznal maloletému žalobcovi proti žalovanému právo na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 222.696,- eur, ktorá predstavuje maximálnu výšku tejto náhrady podľa zák.č. 437/2004 Z.z..

15. Maloletý žalobca v zastúpení svojimi zákonnými zástupcami podal na Okresný súd Trenčín dňa 12.04.2010 žalobu na ochranu osobnosti proti žalovanému, ktorý výslovne špecifikoval ako zásah do práva na zdravie. Následne na pojednávaní konanom dňa 07.10.2017 právny zástupca žalobcu uviedol, že touto žalobou sa žalobca domáha odškodnenia svojho práva na ochranu osobnosti titulom porušenia práva na súkromie, rodinný a spoločenský život.

16. Právny zástupca maloletého žalobcu pri výsluchu pred odvolacím súdom uviedol, že v čase, kedy bola podávaná žaloba o ochranu osobnosti, dostupná judikatúra pripúšťala, aby sa popri nárokoch na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia mohol uplatniť aj nárok na ochranu osobnosti titulom zásahu do jeho práva na zdravie. Následne došlo k zmene judikatúry súdov s tým, že pokiaľ by súd v prejednávanej veci uznal vznesenú námietku premĺčania zo strany žalovaného, takúto námietku by bolo potom potrebné následne posudzovať z toho hľadiska, či neodporuje dobrým mravom. Zároveň zástupca žalobcu uviedol, že nakoľko žaloba bola podaná v roku 2009 v čase, keď mal maloletý len 2 roky, v tom čase vedeli len toľko, že trpí ťažkým stupňom mozgovej obrny, preto vyslovil záver, že je toho názoru, že je tu taký zásah do osobnostných práv maloletého žalobcu, pričom sa jedná o samostatné právo žalobcu vznikajúce z titulu jeho práva na súkromie a rodinný život, ktoré nie je možné stotožniť s právom na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom zároveň poukazoval na judikatúru súdov v Českej republike, ktoré pripúšťali takúto žalovateľnosť týchto dvoch nárokov popri sebe.

17. Žalovaný vzniesol námietku premĺčania, pretože pôvodne sa maloletý žalobca domáhal ochrany osobnosti titulom zásahu do jeho práva na zdravie a až v roku 2017 zmenil svoje skutkové tvrdenia a žiadal, aby mu bola priznaná ochrana osobnosti titulom práva na súkromie a rodinný život pri nezmenenej čiastke, ktorú požadoval v čiastke 10.000,- eur. Zároveň žalovaný trval na námietke, že náhrada, ktorá mu bola priznaná v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia bola priznaná v maximálnej možnej výške a predstavuje tak dostatočnú satisfakciu za zásah do práv na ochranu osobnosti.

18. Matka maloletého žalobcu pri výsluchu pred odvolacím súdom potvrdila, že maloletému žalobcovi bola priznaná suma 222.696,- eur, pričom so žalovaným sa dohodli na splátkovom kalendári tak, že prvú splátku zaplatil žalovaný vo výške 22.696,- eur a zbytok sumy bol rozložený do splátok na štyri roky, ktoré spláca žalovaný mesačne. Potvrdila, že jej denný režim vyzerá tak, že je 24 hodín s maloletým. Ráno ho musí prezliecť, prebaliť, odsať hlieny, dať mu inhalovať kyslík a kŕmiť ho 5 až 6 krát denne mixovanou stravou. Pokiaľ bol menší tak pobyt v liečebniach mu hradila poisťovňa a to asi 4 krát do roka, avšak v súčasnosti všetko musí platiť. Na toto použili úspory, zbierky, 2% z dane. Jedno takéto liečenie stojí zhruba 2.500,- eur. V súčasnosti tieto výdavky hradia z toho, čo im postupne spláca žalovaný. Maloletý absolvoval jednu operáciu v Kladne, dve vo Viedni, pričom veľmi pomohla operácia, ktorá mu uvoľnila svalstvo a tým pádom sa s ním dá lepšie hýbať. Čo sa týka liečby kmeňovými bunkami, táto pomohla v tom smere, že sa mu zlepšila imunita, pretože predtým býval každé tri týždne na antibiotikách. Potvrdila, že ešte má 6 ročnú dcéru, ktorá maloletého veľmi ľúbi, je s ním od malička, avšak čím je staršia, tým má viac otázok, pretože ho porovnáva s ostatnými deťmi, ktoré majú zdravých súrodencov. Čoraz viac sa pýta, prečo nemôžu nikami chodiť. Čo sa týka ich života je pravdou, že pokiaľ chce ísť s dcérou niekam von, buď sa s manželom prestriedajú, alebo im pomáhajú babky pokiaľ ešte vládzu. Keď bol maloletý menší dalo sa s ním chodiť na spoločné výlety, avšak nakoľko teraz váži viac ako 30 kilogramov aj za predpokladu, že nie sú bariéry, ona ho nevládze vytlačiť do kopca. Preto také výlety ako kino, hrad, kúpalisko alebo zoologická neprichádzajú vôbec do úvahy.

19. Z dokazovania doplneného pred odvolacím súdom bolo ďalej zistené, že v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 12C/86/2010 sa matka maloletého žalobcu Anna Hudecová domáhala voči žalovanému Nemocnice s poliklinikou Ilava svojho nároku na právo na ochranu osobnosti vo výške 10.000,- eur, pričom rozsudkom Okresného súdu Trenčín bol žalovaný zaviazaný zaplatiť sumu 10.000,- eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v časti týkajúcej sa úrokov z omeškania bola žaloba zamietnutá a žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100% ako aj zaplatiť súdny poplatok zo žaloby, pričom matke maloletého žalobcu bola táto suma priznaná z dôvodu zásahu do jej práva na ochranu osobnosti, pričom vo vzťahu k žalobkyni dospel súd prvej inštancie k tomu právnomu záveru, že s prihliadnutím na ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka v dôsledku zhoršenia kvality citového a rodinného života, práva na súkromie na strane matky maloletého žalobcu jej vplyvu na psychické zdravie je potrebné stanoviť nemajetkovú ujmu v peniazoch v prospech matky maloletého, kedy výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd určil s prihliadnutím na judikatúru ESLP, ekonomické pomery na Slovensku, rodinné a osobné pomery žalobkyne, príbuzenský vzťah medzi žalobkyňou a poškodeným mal. Patrikom. Konanie doposiaľ právoplatne skončené nie je, nakoľko žalovaný v prejednávanej veci podal odvolanie a vec je prejednávaná v odvolacom senáte pod sp.zn. 4Co/59/2018.

20. Ďalej z činnosti odvolacieho súdu bolo zistené, že rovnako aj otec maloletého sa domáhal v samostatnom konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 26C/88/2010 voči rovnakému žalovanému nároku na ochranu osobnosti, kde na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi čiastku 7.000,- eur. Z tohto rozhodnutia Okresného súdu Trenčín vyplýva, že vo vzťahu k otcovi maloletého žalobcu dospel súd prvej inštancie k tomu záveru, že došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia otca maloletého žalobcu do jeho rodinného života v dôsledku konania žalovaného s tým, že výška sumy 7.000,- eur, ktorú súd určil je vyvodená z nepredstaviteľnej beznádeje, ktorú musí v dôsledku poškodenia zdravia jeho maloletého syna žalobca znášať od jeho narodenia, pričom tento následok je o to horší, že ho musí vnímať denne a bez prognózy zlepšia stavu jeho syna. Bolesť, ktorú musí žalobca pociťovať sa nemôže ani časom zmierniť, lebo dennodenne má pred sebou milovaného syna, ktorý ho nevníma, ktorého musí kŕmiť, kúpať, prebaľovať, s ktorým sa rozpráva, ale vie, že mu nemôže odpovedať, pričom mal predpoklady prežiť plnohodnotný život. Žalobcovi (otcovi maloletého žalobcu) sa konaním žalovaného úplne od základu zmenil život, prišiel o radosť, ktorú mal so svojím dieťaťom prežívať, prišiel o súkromie a nakoniec aj o radosť zo života, ktorý bude vždy poznačený práve v dôsledku konania žalovaného. Následky sa prejavila aj tak, že sa žalobca nemôže v potrebnom rozsahu venovať svojej maloletej dcére práve pre každodennú starostlivosť o mal. Patrika, ktorý ju potrebuje 24 hodín nepretržite. Celý život bude determinovaný predovšetkým potrebami mal. Patrika. S prihliadnutím na všetky tieto okolnosti dospel potom súd k záveru, že navrhnutá výška nemajetkovej ujmy je primeraná a preto jej v plnom rozsahu vyhovel. Ani táto vec nie je doposiaľ právoplatne skončená, pričom na krajskom súde ako súde odvolacom v dôsledku odvolania sa žalovaného prebieha odvolacie konanie pod sp.zn. 27Co/219/2018.

21. V prvom rade sa odvolací súd vzhľadom na vznesenú námietku premlčania v rámci odvolania zaoberal touto námietkou. V prejednávanej veci je nesporné a z vykonaného dokazovania nepochybné, že žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 12.04.2010, ktorou sa maloletý žalobca domáha proti žalovanému NSP Ilava, n.o. nároku na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 10.000,- eur s príslušenstvom, pričom svojho nároku sa domáha titulom svojho práva na ochranu osobnosti s tým, že namíeta, že k poškodeniu na zdraví maloletého žalobcu došlo v dôsledku zanedbania zdravotnej starostlivosti zo strany poskytovateľa NSP Ilava pri pôrode, v dôsledku čoho došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti v dôsledku poškodenia zdravia, ktoré utrpel maloletý žalobca v dôsledku konania žalovaného, čo predstavuje zásah do jeho práva na zdravie. Zároveň z vykonaného dokazovania je nepochybné, že na pojednávaní konanom na Okresnom súde Trenčín dňa 10.10.2017 žalobca uviedol, že pri náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádzalo z poškodenia zdravia žalobcu a teda sa odškodňoval iný nárok ako je uplatnený v tomto konaní a preto sa podanou žalobou domáha odškodnenia porušeného práva na súkromie, rodinný a spoločenský život, pričom ide o dva rôzne nároky s tým, že tento nárok doposiaľ odškodnený nebol a to za nezmenenej požiadavky zaplatenia sumy 10.000,- eur od žalovaného.

22. V prejednávanej veci je nutné konštatovať, že žaloba maloletého žalobcu bola podávaná za účinnosti starého procesného predpisu, teda Občianskeho súdneho poriadku, avšak k zmene žaloby už došlo za účinnosti nového Civilného sporového poriadku zák.č. 160/2015 Z.z.. Z ust. § 470 ods. 1, 2 CSP potom platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia

účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenie tohto zákona o predbežnom prejednaní veci proti skutkovým tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Nová právna úprava tak dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania a to aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku. Predkladateľ pamätá na situácie, kedy by nová právna úprava zhoršila postavenie strany a tieto rieši v prechodnom ustanovení. Keďže však v prejednávanej veci bola síce žaloba podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, avšak k zmene žaloby na pojednávaní dochádza za účinnosti Civilného sporového poriadku riadil sa pri posudzovaní nároku žalobcu z hľadiska práva procesného odvolací súd ustanoveniami Civilného sporového poriadku a posudzoval vznesenú námietku premlčania vo vzťahu k zmene žaloby z hľadiska nového procesného predpisu.

23. Z ust. § 139 CSP potom následne vyplýva, že žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu, pričom zmena žaloby je prejavom dispozičnej zásady, ktorá je typická pre sporové konanie a umožňuje strane, aby modifikovala svoj žalobný návrh. Následne ust. § 140 CSP precizuje, čo je potrebné považovať za zmenu žaloby. Nový zákon v porovnaní s Občianskym súdnym poriadkom výslovne uvádza, čo sa rozumie pod zmenou žaloby s tým, že zmenou žaloby je návrh, ktorým sa rozšírilo uplatnené právo, kvantitatívna zmena, čo nie je prejednávaný prípad, návrh, ktorým sa uplatňuje iné právo, teda kvalitatívna zmena, čo rovnako nie je prejednávaný prípad alebo podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Preto odvolací súd skúmal, či možno nárok maloletého žalobcu považovať za zmenu žaloby. Pri podstatnej zmene rozhodujúcich skutočností nedochádza k zmene žalobného petitu s tým, že napr. platnosť výpovede bude žalobca odvodzovať od iných skutkových okolností a teda od iného výpovedného dôvodu. O zmenu v skutkovom stave nepôjde vtedy, ak dôjde síce k zmene právneho dôvodu, teda nedôjde k zaplateniu dlžného nájomného, ale pre neplatnosť zmluvy o vydanie bezdôvodného obohatenia, ale bez zmeny v skutkovom stave. Je totiž vecou súdu, aby tvrdený skutkový stav podradil pod hmotnoprávnu normu, ktorá k tomuto skutkovému stavu zodpovedá. V prejednávanej veci je však nesporné, že maloletý žalobca sa domáha svojho práva na ochranu osobnosti. Právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby upravuje Občiansky zákonník ako jednotné právo, pričom jeho funkciou je zabezpečiť v občianskoprávnej oblasti dôslednú ochranu rešpektovania osobnosti fyzickej osoby a jej individuálnej integrity ako nutnú podmienku jej dôstojnej existencie a jej celkového slobodného rozvoja. V jednotlivom rámci práva na ochranu osobnosti existujú jednotlivé dielčie práva, ktoré zabezpečujú občianskoprávnu ochranu jednotlivých typických hodnôt, teda stránok osobnosti fyzickej osoby ako neoddeliteľnej súčasti jej celkovej fyzickej a psychickej integrity. Z tohto potom plynie, že jednotlivé dielčie práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby musia byť chápané len ako príkladné, teda demonštratívne z čoho potom následne vyplýva, že právo na ochranu osobnosti pozostáva z množstva jednotlivých dielčích práv, ktoré sa môžu navzájom aj prelínať. Za súčasných spoločenskoprávnych podmienok sa typické právo na ochranu osobnosti predstavuje ochranu života a zdravia zahrňujúcu oblasť medicíny a biomedicíny, právo na občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, právo na meno, právo na súkromie fyzickej osoby vrátane rešpektovania rodinného života s tým, že v rozhodovaní Európskeho súdu pre ľudské práva možno zaznamenať aj tendenciu rozširovať právo na ochranu súkromného rodinného života aj na ochranu pred priamymi a bezprostrednými účinkami emisií rôzneho druhu, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú zdravé životné prostredie a celkové blaho fyzických osôb. Rovnako však možno konštatovať, že neoprávneným porušením práva na život jednej fyzickej osoby môže dôjsť aj k zásahu do práva na súkromie inej fyzickej osoby, v dôsledku tohto následku k uloženiu finančnej náhrady. Ďalej sem patria právo na prejavy osobnej povahy, právo na ochranu slobody a s ním úzko späté právo na ochranu rovnosti fyzických osôb ako aj prejav a priaznivé životné prostredie. V tomto kontexte potom odvolací súd poukazuje na doteraz použiteľnú judikatúru aj za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, v ktorej sa konštatuje, že doplnenie žaloby o skutočnosti odôvodňujúce uplatnený nárok aj z hľadiska tých, ktoré sú uvedené v inom ustanovení nie je zmenou žaloby, prípadne nejde o zmenu návrhu, ak žalobca po začatí konania ním uvádzané skutočnosti v návrhu na začatie konania doplnil ďalšie skutočnosti, ktoré odôvodňujú ním uplatnený nárok, čo je prejednávaný prípad.

24. Pokiaľ sa teda maloletý žalobca riadne a včas podanou žalobou domáhal svojho práva na ochranu osobnosti titulom zásahu do jeho práva na život a zdravie a žiadal preto od žalovaného vyplatenia sumy 10.000,- eur a následne na pojednávaní pred súdom prvej inštancie za účinnosti Civilného sporového poriadku vyšpecifikoval svoj nárok tým spôsobom, že sa domáha svojho nároku na ochranu osobnosti z titulu porušenia jeho práva na súkromný a rodinný život, nejde o takú zmenu žaloby, ktorá by odôvodňovala pripustenie zmeny žaloby a preto následne posudzovanie takto zmenenej kvalifikácie práva na ochranu osobnosti by predstavovalo prílišný formalizmus v rozhodovaní súdov a to aj s prihliadnutím na všeobecné zásady uvedené v Civilnom sporovom poriadku. Preto odvolací súd v

konečnom dôsledku zhodne so súdom prvej inštancie, ktorý sa rovnako s takto vznesenou námietkou premlčania vysporiadal, nepovažuje takto doplnené tvrdenie na strane maloletého žalobcu za takú zmenu, ktorá by podliehala ustanoveniam CSP týkajúcich sa zmeny žaloby. Preto v konečnom dôsledku nie je možné považovať nárok maloletého žalobcu za premlčaný.

25. Preto bolo ďalej možné sa v prejednávanej veci zaoberať danou žalobou aj z pohľadu práva hmotného.

26. Zo znaleckého posudku č. 70/2013 vyhotoveného pre účely konania vedenom na OS Trenčín pod sp.zn. 12C/156/2009 znalci konštatujú vo vzťahu k maloletému žalobcovi, ktorý posudzovali Patrika vo veku 5 a pol roka, znalci uviedli, že psychomotorický vývoj dieťaťa vážnym spôsobom zaostáva od jeho narodenia. Nenaučil sa používať končatiny, sedieť, stáť, chodiť, hovoriť, komunikovať s okolím a zmysluplne reagovať, udržať moč a stolicu a vykonávať akékoľvek samoobslužné aktivity. U maloletého sa vyvinula závažná duševná porucha v pravom slova zmysle a to konkrétne hlboká duševná zaostalosť (hlboká mentálna retardácia, tzv. vegetatívna idiocia). Táto závažná duševná porucha je preukázateľným a trvalým následkom závažného poškodenia mozgu v perinatálnom období okolo pôrodu. Mentálny vek maloletého zodpovedá približne úrovni niekoľkokomesačného dieťaťa. Závažná duševná porucha sa u neho konkrétne prejavuje nerozvinutím reči, emotivity myslenia, intelektu, pamäti, osobnosti. Maloletý je nevzdelávateľný a nevychovateľný. Závažná duševná porucha má infaustnú prognózu, teda možnosť zlepšenia je vylúčená. S maloletým nie je možné a ani nebude možno v budúcnosti nadviazať žiaden zmysluplný verbálny alebo neverbálny kontakt, zostane trvale pripútaný na lôžko, absolútne nesamostatný, odkázaný na trvalý dozor a 24-hodinú opatrovateľskú starostlivosť druhých osôb a prítomné budú len základné pudové aktivity - príjem potravy a vylučovanie. U maloletého v dôsledku hlbokaj duševnej zaostalosti nedôjde len k budúcej poruche sexuálnych funkcií v úzkom slova zmysle, ale dochádza k absolútnym poruchám psychosexuálneho vývoja a funkcií v širšom slova zmysle, teda bude trvale neschopný vytvoriť a udržať akýkoľvek partnerský vzťah. Preto bodové ohodnotenie bolestného nie je možné vykonať, pretože poškodenie zdravia, ktoré u neho vzniklo v perinatálnom období je primárne a priamo trvalým následkom celé odškodnenie za poškodenie zdravia u neho sa vzťahuje na sťaženie spoločenského uplatnenia. U maloletého došlo v dôsledku poškodenia mozgu k rozvoju centrálne kvadrupadézy retardácie psychomotorického vývinu, sekundárnej epilepsii, hlbokaj duševnej zaostalosti a teda závažnému absolútnemu trvalému, liečbou neovplyvniteľnému zneschopneniu v oblasti duševných, komunikačných, pohybových a sexuálnych funkcií.

27. Maloletý žalobca si svojou žalobou uplatnil právo na ochranu jeho osobnosti, do ktorej bolo zasiahnuté konaním žalovanej s tým, že Občiansky zákonník v ust. § 11 priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti súkromia, svojho mena a prejavu osobnej povahy. Zákon nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva a stanovuje len znaky za prítomnosti, ktorých treba určité správanie považovať za zásah do osobnosti, teda objektívnu spôsobilosť zásahu negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby, neoprávnenosť zásahu a príčinnú súvislosť medzi určitým konaním a porušením alebo ohrozením osobnostných práv. Mnohorakosť prejavu jednotlivých stránok zložiek osobnosti fyzickej osoby zodpovedá aj široké spektrum možných zásahov do týchto stránok zložiek osobnosti. Zároveň však treba konštatovať, že nemajetkovou ujmu v zmysle § 13 ods. 2 OZ je taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti. Takáto ujma sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity, ani do majetkovej sféry fyzickej osoby a treba ju odlišovať od majetkovej ujmy vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov, napr. § 444 OZ. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 OZ je dosiahnuť vyváženosť miery ujmy na hodnotách ľudskej dôstojnosti s konkrétnym vyčíslením finančnej náhrady takej nemajetkovej ujmy a s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, prípadne optimálne a tým účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnejšiu občianskoprávnou ochranu osobnosti fyzickej osoby. Na rozdiel od toho zmyslom náhrady ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby ako to predpokladá § 444 OZ je pokúsiť sa poskytnúť náhradu za ujmu spôsobenú poškodením zdravia maloletého žalobcu, ktorá má nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného pre uspokojovanie jeho základných, životných a spoločenských potrieb alebo plnenie spoločenských úloh. Definícia pojmu bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je stanovené v zák.č. 437/2004 Z.z. a to konkrétne v § 2 ods. 2 cit. zákona, v ktorom sa konštatuje, že sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktorý má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len následok). Podľa § 3 ods. 1, 2 cit. zákona sa náhrada za bolesť poskytuje jednorazovo a podľa § 4

ods. 1, 2 cit. zákona náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo, musí byť primeraná povahe následkov predpokladanému vývoju a to v rozsahu v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a § 8). Sadzby bodového ohodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Z citovaných ustanovení zákona 437/2004 Z.z. vyplýva, že zmyslom náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je poskytnúť peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby. Ani zo zásad na hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, ani zo sadzieb bodového ohodnotenia, nie je možné vyvodiť, že by sa náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia poskytovali za ujmu, ktorá sa premieta do psychického stavu osoby, do jej postavenia v spoločnosti, ochranu dôstojnosti dotknutej neoprávneným zásahom a do práva na súkromný a rodinný život.

28. Preto vo vzťahu k náhrade za nemajetkovú ujmu za zásah do práva žalobcu na súkromie a rodinný život sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal z výkladu pojmu práva na súkromie a rodinný život. Právo na osobné súkromie možno vymedziť ako právo fyzickej osoby rozhodovať sa podľa vlastného uváženia, či prípadne v akom rozsahu a akým spôsobom majú byť skutočnosti jej osobného súkromia sprístupnené iným, t.j. tzv. pozitívna zložka práva a zároveň sa brániť (vzoprieť) proti neoprávneným zásahom do tejto sféry iných osôb s rovnakým právnym postavením (negatívna zložka práva). Vo vzťahu k ostatným dielčím právam osobnoprávnej ochrany má toto právo povahu práva širšieho a do určitej miery aj základného, pretože zásah do niektorých ďalších dielčích práv býva nie zriedka zároveň zásahom do práva na ochranu súkromia. Predmet práva na osobné súkromie tvorí vnútornú intímnu sféru života fyzickej osoby vytváranú skutočnosťami jej súkromného života. Účelom tohto práva je poskytnúť ochranu pred tým, aby tieto skutočnosti súkromného života neboli sprístupnené verejnosti, teda vonkajšiemu svetu bez súhlasu dotknutej osoby, či bez dôvodu uznávaného zákonom a nebola tak narušovaná integrita vnútornej sféry, ktorá je pre priaznivý rozvoj osobnosti fyzickej osoby v spoločnosti nevyhnutná.

29. Faktom je, že z nálezu ústavného súdu I. ÚS 426/2014 zverejneným pod č. 15/2015 by sa mohlo javiť, že súbeh, či konkurencia nároku z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a náhrady nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnosti v zásade nie je možný, avšak pokiaľ vychádzame zo samotnej vety nálezu Ústavného súdu, ktorý uvádza, že nemožno duplicitne uplatňovať na základe rovnakých skutkových tvrdení súbežne právo na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ a právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ, v prejednávanej veci z hľadiska skutkového po špecifikácii zo strany maloletého žalobcu nejde o duplicitné uplatňovanie si toho istého nároku na základe rovnakých skutkových tvrdení. Zatiaľ čo v nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo maloletému žalobcovi priznané sa vychádzalo zo znaleckého posudku a bodového ohodnotenia stanoveného v súlade so zák. č. 437/2004 Z.z., v tejto prejednávanej veci je predmetom nároku maloletého žalobcu jeho právo na ochranu osobnosti titulom zásahu do jeho práva na súkromie a rodinný život. Okrem toho v tejto prejednávanej veci nie je možné porovnávať stav pred poškodením jeho zdravia a po vzniku poškodenia, pretože tento jeho stav, ku ktorému došlo v dôsledku zavineného konania zo strany žalovaného je prakticky od jeho narodenia trvalý a nezvratný ako vyplýva zo spisového materiálu. Rovnako aj následok, ktorý vznikol je absolútny, t.z. že ťažko v rámci nároku, ktorý bol síce maloletému žalobcovi priznaný v rámci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v maximálnej možnej výške by sme mohli povedať, že tento nárok pokryje všetky nároky maloletého žalobcu na jeho právo na súkromie a rodinný život. Táto kategória je tak široká a rozsiahla, že ani najpresnejší znalecký posudok, ktorý by bodovo ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia maloletého žalobcu by postihol všetky otázky práva maloletého žalobcu na súkromie a rodinný život, čo vo svojom prvostupňovom rozhodnutí aj súd dôsledne rozlíšil. Nakoľko funkciou práva na osobné súkromie je zaistiť pre fyzickú osobu nerušenosť súkromnej sféry, v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť s tým, že zabezpečenie tejto nerušenosti súkromnej sféry pre každú fyzickú osobu je v konečných dôsledkoch zároveň dôležitým predpokladom rozvoja a prosperity spoločnosti ako celku. Preto s prihliadnutím na vyššie uvedené dospel potom odvolací súd k záveru, že toto rozhodnutie nie je v rozpore s citovaným uznesením ústavného súdu, pretože v tejto prejednávanej veci nejde o duplicitné uplatňovanie rovnakého nároku na základe rovnakých skutkových tvrdení tak, ako bolo vyššie špecifikované a uvedené.

30. Napriek tomu, že odvolací súd dospel k záveru, že sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo maloletému žalobcovi priznané v inom konaní, ktoré predchádzalo konaniu práva na ochranu osobnosti maloletého žalobcu z hľadiska jeho výšky je dostatočné, odvolací súd v tomto kontexte poukazuje na tú skutočnosť, že pokiaľ vychádzame z predpokladu, že suma 222.000,- eur pri 11-tich rokoch života a 12-tich mesiacoch je rozdelená na jednotlivé mesačné plnenia, takáto čiastka potom priemerne mesačne

predstavuje sumu 1.680,- eur pre mal. Patrika, pričom pri nákladoch na liečenie vo výške 2.500,- eur 4 krát do roka a ostatných výdavkov, ktoré majú rodičia maloletého s ním v súvislosti s jeho zdravotným stavom sa nemôže javiť, že takto priznaná suma v rámci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je neprímerane vysoká, pričom s prihliadnutím na plynúci vek u maloletého sa dokonca táto čiastka v prepočte na mesačné výdavky bude v podstate zmenšovať. Vo vzťahu k odvolacej námietke, že suma, ktorá bola priznaná v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia je postačujúca a primeraná, preto odvolací súd zdôrazňuje, že aj keď by sa mohlo na prvý pohľad javiť, že suma je značne vysoká, s prihliadnutím na prepočítanie na mesačné náklady na maloletého tomu tak nie je.

31. Preto v konečnom dôsledku dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť, pretože ani v rámci rozhodovania o náhrade trov konania neboli zistené rovnako žiadne pochybenia na strane súdu prvej inštancie.

32. O nároku o náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému maloletému žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).